

Opatów, 2020-03-20.

SE. Ia- 4261/ 9 /20

Ocena obszarowa jakości wody w powiecie opatowskim w 2019 roku

Na podstawie art. 4 pkt.1 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U z 2019r. poz. 59 z późn. zmianami) i § 22 i 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) po przeprowadzeniu analizy całorocznych wyników badań laboratoryjnych oraz bieżących ocen jakości wody z sieci wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie opatowskim, biorąc pod uwagę realizację harmonogramów kontroli wewnętrznej oraz terminowość przedkładania wyników analiz wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez zarządców wodociągów, uwzględniając wyniki kontroli stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociagowych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie dokonał obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w powiecie opatowskim w 2019 roku.

1. Producenci wody w powiecie opatowskim:

- PGKiM Spółka z o.o. w Opatowie, ul. Partyzantów 42, 27-500 Opatów
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie, ul Partyzantów 13, 27-530 Ożarów
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tarłowie, ul. Sandomierska 72, 27-515 Tarłów
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Lipniku nr 22, 27-540 Lipnik
- Gmina Iwaniska, ul. Rynek 3, 27-570 Iwaniska
- Gmina Wojciechowice, 27-532 Wojciechowice 50
- „Kuczyński” Firma Wielobranżowa Kazimierz Jacek Kuczyński, w Baćkowicach 86, 27-552 Baćkowice

2. Produkcja wody:

W powiecie opatowskim funkcjonują 22 ewidencjonowane wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, dostarczając na teren powiatu łącznie ok. 7055m³ wody/dobę

3. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę

Na terenie powiatu opatowskiego liczba ludności zaopatrywanej w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę stanowi niemal 100 % ogółu mieszkańców. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za I półrocze 2019r. liczba ludności w powiecie wynosiła 52.336 mieszkańców. Tam, gdzie brak połączeń sieciowych, użytkowane są własne studnie przydomowe, nie podlegające nadzorowi sanitarnemu.

4. Jakość wody

Wszystkie urządzenia wodociągowe w powiecie czerpią wodę z ujęć głębinowych z pokładów: dewonu, dewonu środkowego, permu, triasu, kredy. Jakość wody z nadzorowanych ujęć pod względem mikrobiologicznym jest stabilna i zgodna z wymogami sanitarnymi. Pod względem fizykochemicznym uzdatniania wymaga woda z ujęć:

- Włostów - ze względu na wysoką twardość i zawartość manganu
- Wszechświęte, Kobylany, Czekarzewice II - ze względu na obecność żelaza i manganu
- Mydlów ze względu na podwyższoną zawartość manganu
- Julianów w gm. Tarłów ze względu na obecność żelaza

Ze wszystkich nadzorowanych w roku 2019 urządzeń wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w wodę uprawnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie pobrali 121 próbek wody do spożycia do badań monitoringowych w zakresie parametrów grupy A i parametrów grupy B. Producenci wody przedłożyli do wglądu łącznie 163 sprawozdania z badań jakości wody z urządzeń, którymi zarządzają.

Jakość wody w większości badanych próbek odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W ramach monitoringu kontrolnego woda badana była pod względem fizykochemicznym, mikrobiologicznym w zakresie parametrów grupy A: barwa, mętność, pH, przewodność elektryczna właściwa, zapach, smak, jon amonowy (amoniak), liczba bakterii grupy Coli w 100 ml, liczba bakterii Escherichia coli w 100ml.

Monitoring przeglądowy – obejmował następujące parametry grupy A i B: barwa, mętność, odczyn pH, przewodność elektryczna właściwa, zapach, smak, jon amonowy (amoniak), azotyny, azotany, żelazo, mangan, glin, chrom, cyjanki, kadm, ołów, rtęć, selen, arsen, antymon, pestycydy, bor, bromiany, benzen, benzo(a)piren, fluorki, siarczany, sól, utlenialność, chlorki, miedź, nikiel, ołów, suma THM i suma trichloroetenu i tetrachloroetenu, suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), suma pestycydów, 1,2 - dichloroetan, twardość ogólna, ogólna liczba mikroorganizmów w 22⁰ C po 72h, liczba bakterii grupy coli w 100ml., liczba bakterii Escherichia coli w 100ml., liczba enterokoków (paciorkowce kałowe) w 100ml.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie w 2019r. dwukrotnie orzekał brak przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na stwierdzone zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z wodociągów: Modliborzycy w gm. Baćkowice i Lipowa w gm. Opatów - w punktach pobrania.

W próbkach z tych wodociągów stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne obecność parametrów wskaźnikowych tj. nielicznych bakterie grupy Coli wraz z obecnością enterokoków (paciorkowce kałowe) w punkcie wodociągu Modliborzycy, a w przypadku wodociągu Lipowa obecność bakterii grupy coli w ilości 12 jtk/100ml.

Wydano w ciągu roku 5 decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągów: Zawada, Nowe z gm. Ożarów oraz Brzozowa, Słupia Nadbrzeżna, Sulejów w gm. Tarłów, z uwagi na obecność w próbkach kolonii bakterii grupy coli w ilości < 10 jtk/100ml., bądź podwyższonej ilości ogólnej liczby bakterii po 72 h. Woda z tych wodociągów nadawała się do czasu pełnego jej uzdatnienia do spożycia po przegotowaniu, o czym zarządcy wodociągów powiadamiali odbiorców wody za pomocą komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie umieszczanych na tablicach ogłoszeń w poszczególnych miejscowościach zaopatrywanych w wodę z tych urządzeń, na stronach internetowych zarządców wodociągów, urzędów gmin, drogą powiadomień sms oraz za pośrednictwem lokalnych komunikatorów. W tych przypadkach nie było konieczności wprowadzania awaryjnego trybu zaopatrzenia ludności w wodę. Woda z tych wodociągów, dzięki natychmiast podejmowanym przez zarządców czynnościom naprawczym była niezwłocznie uzdatniania, a jej jakość ulegała poprawie w terminie wyznaczonym w decyzjach.

Pod względem fizykochemicznym uciążliwością dla konsumentów wody z sieci wodociągu Opatów jest jej wysoka twardość, która oznaczana w kolejnych próbkach w ciągu roku zbliża się do wartości granicznej (500 mg CaCO₃/l) lub już ją przekracza w pojedynczych próbkach. Wpływa to w znaczący sposób na stopień akceptacji jakości wody przez odbiorców, z uwagi na uciążliwości, jakie sprawia korzystanie z twardej wody. Administrator urządzenia i Burmistrz Miasta i Gminy w Opatowie są systematycznie informowani o poszczególnych wynikach pomiarów tego i innych parametrów jakości wody.

Producenci wody z terenu powiatu, oraz właściwi terenowo burmistrzowie i wójtowie gmin w powiecie otrzymywali po każdym badaniu wody z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę wodociągowej sporządzaną po przeanalizowaniu wyników badań bieżącą ocenę przydatności wody do spożycia. W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie wydał 48 bieżących ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi. Ponadto, w związku ze sprawowanym nadzorem sanitarnym w roku 2019r. PPIS w Opatowie wydał 19 komunikatów dotyczących jakości wody do spożycia. Komunikaty przekazywane były do administratora urządzenia/ obiektu oraz do wójtów, burmistrzów gmin odpowiednio, w celu powiadomienia odbiorców o jakości wody.

Nie zgłoszono i nie ewidencjonowano w 2019r. żadnego indywidualnego ujęcia wody dostarczanej w ramach działalności gospodarczej na potrzeby budynków użyteczności publicznej, czy do podmiotów działających na rynku spożywczym – zgodnie z § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

5. Przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody

W ciągu roku 2019 ze wszystkich nadzorowanych urządzeń pobierane były próbki wody do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną monitoringu jakości wody. Producenci wody – zgodnie z art. 5 ust. 1pkt. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019r. poz.1437 t.j. z późn. zm.) w ramach realizacji zadań wykonywali badania próbek wody z wodociągów, zgodnie z opracowanymi oraz zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie harmonogramami kontroli wewnętrznej. Częstotliwość pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej określona w załączniku nr 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294) była zachowana i zapewniała systematyczne monitorowanie jakości wody dostarczanej do odbiorców w ciągu roku.

Poza przypadkami pojedynczych kwestionowanych próbek wody, jakość wody w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie opatowskim odpowiadała wymogom sanitarnym. Pod względem fizykochemicznym pogarsza się jakość wody z ujęcia w Leszczkowie pod względem twardości ogólnej, której wysoka zawartość w wodzie jest trudna do zaakceptowania przez odbiorców. Zawartość manganu w wodzie z ujęcia we Włostowie niestety też rośnie, stwarzając coraz większy problem ze skutecznym redukowaniem zawartości tego parametru w istniejącej stacji uzdatniania.

Stwierdzone przekroczenia zawartości manganu w wodociągu Włostów z gm. Lipnik, czy twardości ogólnej w wodociągu Opatów - po podejmowanych przez zarządców czynnościach naprawczych dotychczas szybko likwidowane, jakość wody ulegała przynajmniej czasowej poprawie

Pomimo systematycznego płukania sieci nie udało się skutecznie i trwale poprawić jakości wody w sieci wodociągu Potok w gm. Ożarów pod względem zawartości żelaza i wynikającej stąd mętności. Zarządca wodociągu - Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie wyjaśnia, że wzrost tych parametrów wynika z jednej strony ze zmian zachodzących w ujęciu jak i z małego zużycia wody przez kilkunastu odbiorców i jej zalegania w sieci indywidualnych odbiorców. Ponieważ sieć główna wykonana jest w tworzywa sztuczne, przyczyną okresowego zażelaziania wody może być żeliwo z przyłączy domowych. Jakość wody kontrolowana jest przez zarządcę wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej. Z uwagi na to, że nie ma możliwości dostarczenia mieszkańcom Potoka wody z innego ujęcia poprzez sieć, (wokół teren należy już do cementowni, nie ma możliwości pociągnięcia w tę stronę sieci wodociągowej, która umożliwiłaby dostarczenie wody z innego ujęcia) PPIS także co roku wykonuje badanie wody, właśnie ze względu na powyższe, pomimo, że urządzenie już nie jest ewidencjonowane. Parametry mikrobiologiczne wody spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia.

6. Prowadzone postępowania administracyjne i działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie w 2019. wydał łącznie 30 decyzji administracyjnych w związku z prowadzonym nadzorem nad urządzeniami wodociągowymi, w tym:

24 decyzje dotyczących jakości wody do spożycia:

- 2 oceny braku przydatności wody do spożycia, ze względu na zanieczyszczenie bakteriologiczne – (wodociągi Lipowa i Modliborzyce)
- 5 ocen warunkowej przydatności do spożycia (wodociągi: Zawada, Nowe, Sulejów, Brzozowa, Słupia Nadbrzeżna)
- 7 ocen przydatności wody do spożycia (wodociągi: Lipowa, Modliborzyce, Zawada, Nowe, Sulejów, Brzozowa, Słupia Nadbrzeżna)
- 2 decyzje dotyczące uzdatnienia jakości wody pod względem fizykochemicznym bez zmiany oceny (wodociąg Włostów i wodociąg Potok - poza ewidencją)
- 8 decyzji z art. 162 KPA

oraz 6 decyzji dotyczących stanu technicznego (wodociągi: Ciszycza Kolonia, Śmiłów, Kobylany, Opatów, Włostów, Potok)

Poniższa tabela obrazuje decyzje administracyjne wydane przez PPIS w Opatowie w 2019r. w związku z prowadzonym nadzorem sanitarnym nad jakością wody i stanem sanitarno-technicznym urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę :

l.p.	Obiekt	Przyczyna wydania decyzji	Termin wykonania nakazów
1.	Wodociąg Lipowa	Brak przydatności wody do spożycia obecne bakterie grupy coli 12 jtk/100 w badaniu kontroli wewn.	08.08.2019r. rygor natychmiastowy art. 108 KPA wykonano
2.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia	27.08.2019r.
3.	Wodociąg Modliborzyce gm. Baćkowice	Brak przydatności wody do spożycia Obecne nieliczne bakterie grupy coli i pojedyncze enterokoki	22.08.2019r. rygor natychmiastowy Art. 108 KPA wykonano
4.		Ocena przydatności wody po wykonaniu decyzji	17.09.2019r.
5.		Decyzja wygaszająca z art. 162KPA	17.09.2019r.
6.	Wodociąg Nowe	Warunkowa przydatność wody do spożycia: zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecne bakterie grupy coli w ilości 10 jtk/100ml w pojedynczej próbce	23.09.2019r. wykonano
7.		Decyzja z art. 162 KPA	23.09.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny jakości wody
8.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	04.10.2019r.
9.		Decyzja z art. 162 KPA	04.10.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny o warunkowej przydatności wody
10.	Wodociąg Sulejów	Warunkowa przydatność wody do spożycia - wysoka og. liczna bakterii po 72 h. w jednym pkt. pobrania	02.09.2019r. wykonano
11.		Decyzja z art. 162 KPA	14.11.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny o warunkowej przydatności wody
12.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
13.	Wodociąg Słupia Nadbrzeżna	Warunkowa przydatność wody i do spożycia - wysoka og. liczna bakterii po 72 h. w bad. kontroli wewnętrznej	02.10.2019r. wykonano
14.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
15.		Decyzja z art. 162 KPA	14.11.2019r.
16.	Wodociąg Brzozowa	Warunkowa przydatność wody do spożycia - wysoka og. liczna bakterii po 72 h., oraz bakterie grupy coli w ilości 1 jtk/100ml w kolejnych bad. kontroli wewnętrznej	02.10.2019r. wykonano
17.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
18.		Decyzja z art. 162 KPA	14.11.2019r.

19.		Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi- zanieczyszczenie mikrobiologiczne – w 1 próbce obecne bakterie grupy coli <10 jtk/100 ml i podwyższona ilość og. liczby bakterii po 72h. w próbce równoległej	23.09.2019r. art. 108 KPA wykonano
20.	Wodociąg Zawada gm. Ożarów	Decyzja z art.162 KPA	23.09.2019r.
21.	Wodociąg Zawada	Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia przez ludzi po uzyskaniu poprawy jakości wody	04.10.2019r.
22.		Decyzja z art. 162 KPA	04.10.2019r.
23.	Wodociąg Włostów gm. Lipnik	Przekroczenie zawartości manganu w wodzie decyzja dotycząca uzdatnienia jakości wody z opłatą za badanie, bez zmiany oceny jakości wody	2019-06-21 wykonano
24.		Uchybienia natury sanitarno-technicznej w hali SUW	31.11.2019r. wykonana
25.	Wodociąg Potok gm. Ożarów	Przekroczenie wartości parametrycznych żelaza i mętności w wodzie Decyzja dot. uzdatnienia pod względem fizykochemicznym bez zmiany oceny jakości wody, ze względu na brak możliwości zapewnienia innej	21.06.2019r. pismo interwencyjne do Burmistrza Ożarowa z dn. 11.06.2019r.
26.		Uchybienia stanu techniczno-sanitarnego w pomieszczeniu hydroforni	13.09.2019r. wykonano
27.	Wodociąg Kobylany gm. Opatów	Uszkodzony fragment ogrodzenia strefy ochronnej	20.08.2019r. wykonano
28.	Wodociąg Śmilów gm. Ożarów	Uchybienia stanu techniczno-sanitarnego w pomieszczeniu hydroforni	03.06.2019r. wykonano
29.	Wodociąg Opatów gm. Opatów	Uchybienia stanu techniczno-sanitarnego w pomieszczeniu chlorowni, uszkodzone ogrodzenie strefy ochronnej	20.08.2019r. wykonano
30.	Wodociąg Ciszycza Kolonia gm. Tarłów	Znaczne uszkodzenie ziemnej osypki zbiornika zasobowego, brak sprawnie działającej instalacji wodnej	31.05.2019r. wykonano

7. Działania naprawcze producentów wody

Działania naprawcze prowadzone przez administratorów urządzeń wodociągowych w powiecie opatowskim w 2019r. polegały głównie na prowadzeniu dezynfekcji i płukania sieci wodociągów w przypadku ich zanieczyszczenia, czy też po zaistniałych awariach oraz na zapewnianiu awaryjnych dostaw wody odbiorcom tam, gdzie obowiązywał czasowy brak przydatności wody z sieci wodociągowej do spożycia. Wówczas zarządcy zapewniali dostawy wody butelkowanej lub w dużych mobilnych zbiornikach z zaworem czerpalnym. Nie prowadzono modernizacji technicznych żadnego ze starzejących się ujęć czy urządzeń. Inspekcja sanitarna w kilku przypadkach miała zastrzeżenia, co do systematyczności prowadzenia konserwacji zarówno urządzeń jak i terenów stref ochronnych. Należy stwierdzić, że zarządzający urządzeniami zbiorowego zaopatrzenia w wodę w znacznej większości wykonują w stosunku do tych urządzeń niezbędne minimum czynności takich jak: usuwanie awarii, utrzymywanie urządzeń w sprawności technicznej, tak by nie zakłócona

była systematyczność dostaw. Wymiana sieci wodociągowej postępuje powoli. Starzejąca się z roku na rok infrastruktura i sieć wodociągowa w niewielkim stopniu jest wymieniana na nową, a to przekłada się zarówno na awaryjność wodociągów jak i na niekorzystne zmiany jakości wody.

Do sporządzenia obszarowej oceny jakości wody w powiecie opatowskim wykorzystano wyniki badania próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, a także sprawozdania z badań kontroli wewnętrznej producentów wody. Próbki wody pobierane były z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia (Dz. U. 2017r. poz.2294). Badania próbek wody prowadzone w ramach nadzoru sanitarnego w zakresie monitoringu kontrolnego badane były przez laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu nr akredytacji AB 617, w zakresie monitoringu przeglądowego w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach. nr akredytacji AB 552.

Badania w ramach kontroli wewnętrznej producenci wody zlecali akredytowanym laboratorium zewnętrznym z udokumentowanym i zatwierdzonym systemem jakości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie stwierdza, że jakość wody dostarczanej odbiorcom w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu opatowskiego z urządzeń wodociagowych w 2019r., pomimo opisanych powyżej zastrzeżeń nie stwarzała zagrożenia zdrowotnego dla konsumentów i była przydatna do spożycia przez ludzi.

Z up. Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
w Opatowie

Starszy Asystent
[Signature]
Data: *[Signature]*

Otrzymują:

1. Starosta Opatowski w Opatowie
2. Ad/akta

MM